

Paavo Rönkkö

YÖ KIRKOSSA

Kemin seurakunnan varhaisnuorisotyön tapahtuma 5. -7. -luokkalaisille

**Opinnäytetyö
CENTRIA-AMMATTIKORKEAKOULU
Yhteisöpedagogi (AMK), kirkon nuorisotyö
Toukokuu 2019**

TIIVISTELMÄ OPINNÄYTETYÖSTÄ

Centria-ammattikorkeakoulu	Aika Toukokuu 2019	Tekijä/tekijät Paavo Rönkkö
Koulutusohjelma Yhteisöpedagogi (AMK), kirkon nuorisotyö		
Työn nimi YÖ KIRKOSSA. Kemin seurakunnan varhaisnuorisotyön tapahtuma 5. -7. -luokkalaisille		
Työn ohjaaja KM Sari Virkkala	Sivumäärä 31 + 17	
Työelämäohjaaja Nuorisotyönohjaaja, Virpi Ahonen, Kemin seurakunta		
<p>Opinnäytetyön aiheena on järjestää tapahtuma 5. -7. -luokkalaisille. Opinnäytetyön toiminnallinen osuus toteutettiin 16-17.3.2019. Opinnäytetyön on hankkeistanut Kemin seurakunta.</p> <p>Opinnäytetyön tehtävä on järjestää Kemin seurakunnalla Yö kirkossa -tapahtuma 5. -7. -luokkalaisille. Opinnäytetyö tarkastelee tapahtuman lisäksi varhaisnuorisotyötä Kemin seurakunnassa. Työn teoriaosassa käsitellään lapsuuden kehitystehtäviä, elämyksellistä toimintaa sekä lapsen hengellisyyttä. Tapahtuman tehtävänä on luoda uutta elämyksellistä toimintaa Kemin seurakunnan varhaisnuorisotyössä.</p>		

Asiasanat Kirkko, Kristillinen kasvatus, Seurakunta, Tapahtuma, Uskonto, Varhaisnuorisotyö
--

ABSTRACT

Centria University of Applied Sciences	Date May 2019	Author Paavo Rönkkö
Degree programme Bachelor of Humanities, Community Educator		
Name of thesis NIGHT AT CHURCH. Pre-teen youth work event for 5-7 graders at parish of Kemi		
Instructor M.Ed Sari Virkkala		Pages 31 + 17
Supervisor Youth work advisor, Virpi Ahonen, parish of Kemi		
<p>The subject of thesis was organizing an event for 5-7 graders. The functional part of the thesis was carried out 16-17.3.2019. The thesis was commissioned by the parish of Kemi.</p> <p>The task of the thesis was to arrange A night at church event at the parish of Kemi for 5-7th graders. The thesis also reviews pre-teen youth work in THE parish of Kemi in addition to organizing the event. The theoretical part of the thesis discusses childhood development, experiential activity and spirituality of a child. The objective of the event was to create new experiential activity for pre-teens in the parish of Kemi.</p>		

<p>Key words Christian education, Church, Event, Parish, Pre-teen youth work, Religion</p>

TIIVISTELMÄ
ABSTRACT
SISÄLLYS

1 JOHDANTO.....	1
2 KEHITTÄMISTEHTÄVÄT.....	3
3 KESKILAPSUUS.....	4
3.1 Psyykkinen kehitys	4
3.2 Sosiaalinen kehitys.....	5
3.3 Kognitiivisen kehityksen teoriaa.....	6
4 ELÄMYKSELLINEN TOIMINTA	8
5 HENGELLINEN LAPSI	11
6 PERHEIDEN KOHTAAMINEN	13
7 VARHAISNUORISOTYÖ KEMIN SEURAKUNNASSA	16
8 YÖ KIRKOSSA TAPAHTUMA	19
8.1 Yö kirkossa tapahtuman markkinointi ja suunnittelu	19
8.2 Tapahtuman toteutus.....	20
8.2.1 Sokkorata	21
8.2.2 Kirkkoon tutustuminen	21
8.2.3 Musiikkihetki	22
8.2.4 Crazy Heads -peli	22
8.2.5 Pääsiäismunien ja enkelin etsintää	23
8.2.6 Askartelutuokio ja kirkkokoiran nimeäminen.....	23
8.2.7 Iltahartaus	24
8.2.8 Kirkon ympäristö	25
8.2.9 Sunnuntain messu	25
9 YÖ KIRKOSSA TAPAHTUMAN KYSELYT, PALAUTTEET JA ITSEARVIOINTI.....	27
10 POHDINTA.....	30
LÄHTEET.....	32

LIITTEET

1 JOHDANTO

Halusin tehdä opinnäytetyön liittyen varhaisnuorisotyöhön koska olen toiminut aikoinaan lasten leireillä isosena. Koen varhaisnuorisotyön tärkeäksi aiheeksi sillä, se tuntuu usein jäävän unohduksiin, kun mietitään mitä toimintaa eri ikäisille on. Olen kokenut, että monesti puhuttaessa ihmisten kanssa tehtävästä työstä, nostetaan erityisesti nuorten kanssa tehtävä työ pinnalle. Uskon, että jos kouluikäisten lasten kanssa tehtävästä työstä puhuttaisiin enemmän, niin ehkä ajan kanssa ei olisi niin isoja kuiluja eri työmuotojen välissä.

Työntekijät ja luottamushenkilöt seurakunnissa tuntevat huonosti, mitä kaikkea työtä kouluikäisten lasten parissa tehdään seurakunnissa. Viranhaltijat ja vapaaehtoiset turhautuvat toisinaan seurakunnan hallintoon, sillä työmuodon tilastollista laajuutta ja toiminnallista merkitystä varhaiskasvatuksen ja rippikoulutyön välissä ei tunnisteta. Seurakuntien uskollisimmat jäsenet ovat kuitenkin he, jotka kouluikäisinä lapsina ovat olleet seurakunnan toiminnassa mukana. (Tytöt ja pojat seurakuntalaisina 2012, 6.)

Opinnäytetyöhön kuuluu toiminnallinen osuus eli Yö kirkossa -tapahtuma, joka pidettiin Kemmin kirkossa ajoittuen 16-17.3.2019. Tapahtumaan liittyvä esikysely lähetettiin postitse osallistujille ennen tapahtumaa. Tapahtuman palautekysely lähetettiin seuraavalla viikolla tapahtuman jälkeen osallistujien huoltajille sähköpostilla ja samalla tavalla oma kysely osallistumasta estyneiden osallistujien huoltajille. Opinnäytetyön on hankkeistanut Kemmin seurakunta.

Opinnäytetyön tarkoituksena on tarjota 5. -7. -luokkalaisille toimintaa perinteisen leiritoiminnan lisäksi. Opinnäytetyö myös tarkastelee Kemmin seurakunnan varhaisnuorisotyön historiaa. Samaan aikaan kun teen tätä opinnäytetyötä niin olen samalla viransijaistamassa nuorisotyönohjaajan paikkaa Kemmin seurakunnalla. Kirkossa yöpymisen periaatteena on se, että varhaisnuoret pääsevät tutustumaan kirkkoon paremmin ja tulevaisuudessa hieno muisto voisi

pitää yllä seurakuntayhteyttä. Kokemuksen kautta kirkko voisi olla varhaisnuorelle entistä tumpi paikka. Varhaisnuorisotyö itsessään on todella tärkeää työtä ja toimintamuodon uusiutuminen on välttämätöntä, jotta se vastaa nykyperheiden tarpeisiin unohtamatta perusarjen toimivuutta ja kestävyyttä. Opinnäytetyölläni haluan, että myös tämän työmuodon puolesta alettaisiin puhua entistäkin enemmän.

Käytän opinnäytetyössäni termiä "kohtaaminen", joka tarkoittaa ihmisten välistä aitoa vuorovaikutusta ja vuoropuhelua. Käytän myös seurakuntien työntekijöiden teknistä termiä "varhaisnuorisotyö", joka käsittää 7-14 -vuotiaiden parissa tehtävän työn. Käytän tätä termiä, koska opinnäytetyö on saatavissa myös alan ammattilaisille.

Vuonna 2009 poikien ja tyttöjen keskus (PTK) laati linjauksen varhaisnuorisotyön terminologiasta. Tämän linjauksen mukaan varhaisnuorisotyö-termistä ei luovuta mutta se elää teknisenä terminä alan ammattilaisille puhuttaessa heille suunnatuissa hallinnollisissa dokumenteissa. (Jansa 2010, 267.)

Kun opinnäytetyössäni on puhe varhaisnuorista, puhun heistä termillä "lapsi". Tämä johtuu teoriaosuudessa käytetystä termistä "keskilapsuus".

2 KEHITTÄMISTEHTÄVÄT

Ensimmäisenä kehittämistehtävänä opinnäytetyössäni on Yö kirkossa -tapahtuman suunnittelu ja toteuttaminen Kemin seurakunnassa. Toisena kehittämistehtävänä opinnäytetyössäni on kehittää tapahtuman myötä Kemin seurakunnan varhaisnuorisotyössä uudenlaista elämyksellistä toimintaa.

Mietin työtiimin kanssa jo ennen tapahtumaa, mitä haasteita yöpyminen kirkossa voi aiheuttaa. Kirkko sijaitsee julkisella paikalla, joten se on jatkuvasti turistien mielenkiinnon kohteena. Tarvitseeko meidän säädellä asiaa muuten kuin lukitsemalla ovet? Onko kirkon lattia tarpeeksi lämmin, vaikka patjojen päällä nukutaankin? Miten käytämme kirkon valoja nukkumistilanteessa ja toiminnassa? Onko osallistujilla uniongelmia tai koti-ikävää? Miten mainostamme tapahtumaa siten, että mielenkiinto herää mutta yöpyminen ei vaikuta liian jännittäväksi? Miten tapahtumaan liittyvät kyselyt toteutetaan toimivasti?

Vastaavan tapaista toimintaa on ollut evankelisluterilaisissa seurakunnissa ympäri Suomea ja sieltä idea tuli myös Kemin seurakuntaan. Suomen Evankelis-luterilaisen kirkon sivuilla löytyy Yö Kirkossa-haaste. Kemin seurakunta on ilmoitettu osaksi haasteeseen ja tapahtuma on laitettu haasteen pitämälle kartalle.

Yö Kirkossa -haaste sijoittuu marraskuulle. Hollolan seurakunnassa Kirkkoyöhön osallistuu 12-vuotiaat Raamatunkertomukseen nimeltä Jeesus 12-vuotiaana temppelissä, jonka mukaisesti ohjelmaan kuuluu muun muassa kyselytunti papin kanssa. Tapiolassa Yö kirkossa on pyhäinpäivän perinne, jonka suosittuna toimintana on pimeäpiilo. Norjassa Yö kirkossa eli valonkantajat (Lys vågen) järjestetään adventin jälkeisenä viikonloppuna. Siellä tapahtuma kuuluu osana 11-vuotiaille valtakunnallisesti tuettua kasvatuksen kokonaisuohjelmaa.

(Suomen evankelis-luterilaisen kirkon nettisivut. Yö kirkossa. 2019.)

3 KESKILAPSUUS

Kehityopsykologisessa tutkimuksessa aikaa esikoulun ja koulun alkamisesta nuoruusiän alkuun kutsutaan keskilapsuudeksi, tämä ikävaihe sijoittuu 6-7 vuoden iästä noin 12-vuotiaaksi asti. Keskilapsuutta eläviä lapsia kutsutaan "koululaisiksi" ja he ovat matkalla tärkeää vaihetta, joka ei ole enää lapsuutta eikä nuoruuttakaan ihan vielä. (Nurmi, Ahonen, Lyytinen, Lyytinen, Pulkkinen & Ruoppila 2015, 77.)

3.1 Psyykkinen kehitys

Nykyisin kehityopsykologian käsitys lasten oppimisesta on se, että lapset motivoituvat oppimaan monilla eri tavoilla ja oppimismotivaatioon liittyy useita tekijöitä. Tärkeää on kysyä miksi, mitä, ja miten he ovat motivoituneita oppimaan. Lapsen omat käsitykset, ajatukset, uskomukset ja ennakoinnit omasta epäonnistumisesta ja onnistumisesta vaikuttavat siten motivaation muodostumiseen ja täten myös lasten toimintaan ja uusissa oppimistilanteissa suoriutumiseen. Kokemukset voivat täten joko synnyttää halua oppia lisää ja panostus oppimistilanteissa kasvaa tai pyrkimys välttää epäonnistumista ja niihin liittyviä epämieluisia tuntemuksia. (Nurmi ym. 2015, 103.)

Psyykkisen kehityksen vahvistamiseksi lasta tulee siis tukea ja kannustaa. Minusta on hyvä toisinaan muistuttaa myös, että pettymyksen tunteet ovat normaali osa elämää sillä, ihmiset oppivat myös pettymisien kautta. Tärkeää on se, että lapsella on toimiva verkosto ympärillään, johon tukeutua ja jonka kanssa toimia. Tunteiden pitäisi olla siis aina sallittuja, jotta niistä voi oppia ja näkemään asioita useammasta näkökulmista.

Se, miten vanhemmat tukevat tunteita pätevydestä, läheisyydestä toisten ihmisten kanssa ja mahdollisuudesta omien valintojen tekemiseen, on myöskin vaikutuksia lapsen taitojen kehitykseen, motivaatioon ja haluun suoriutua yhä uudemmista oppimishaasteista. Kouluvuosien

kuluessa opettajan ja lapsen vuorovaikutus, kuten myös koululuokan ilmapiiri vaikuttavat siihen, mitä motivaatiolle kouluvuosien aikana tapahtuu. (Nurmi ym. 2015, 104.)

Olen huomannut, että etenkin ala-aste ikäisillä lapsilla esiintyy usein miettimistä siitä, osaako ja kykeneekö kyseinen lapsi johonkin askareeseen. En usko, että ohjaajan paikka on mitätöidä tätä miettimistä väittämällä, että "ei tuolla kannalla kannata ajatella" sillä tämänkaltainen omien taitojensa ja asenteiden puntarointi kuuluu kehitykseen. Lasta kannattaa kuitenkin huomioida hänen onnistuttuaan eri asioissa ja näin kohdata lapsi osajana ja oppijana. Osaamista on monenlaista ja monesti pelkkä osallistuminen on jo lapselle onnistumista. Esimerkiksi, jos ohjelmassa on juoksukisa, niin tärkeää ei ole vain sijoittuminen vaan se, että jaksaa juosta koko matkan loppuun asti.

3.2 Sosiaalinen kehitys

Käyttäytymisessä esiintyvistä eroista ja erilaisista yrityksistä ratkaista ristiriitoja aiheuttavat yksilöiden välisiä eroja, miten ristiriitatilanteisiin suhtaudutaan. Kielen kehitys helpottaa näitä ratkaisuyrityksiä vaikkakin kieltä käytetään myös aggression ilmaisuun. Kielellinen ja fyysinen aggressio kulkevat pareittain. Kieli ei siis riitä yksin selittämään yksilöiden välisiä eroja, joten tarvitaan myös eksekutiivisen toiminnan ja itsesäätelyn kehitystä kuten myös empatiaa ja sosiaalisia taitoja. (Nurmi ym. 2015, 118.)

Aggressio tulee esille kielellisen ja fyysisen kontaktin yhteisvaikutuksena. Monesti nahisteiluissa on alussa ollut tekijänä joko ikävästi kirjoitettu viesti, rumasti toiselle sanottu lause tai sosiaalisesta tilanteesta toisen pois jättäminen, josta syntyy joskus muun muassa tönimistä. Toisinaan tilanne onkin toisin päin, jossa leikkimielisestä painista syntyy kovemmat otteet ja pahan mielen takia haukkumista. Konflikti tilanteissa tulee muistaa yhteiset pelisäännöt ja puhua siitä, mitä on tapahtunut ja mitä tunteita se aiheuttaa.

Ulkoiset normit ja niiden valvottu toteuttaminen edistävät tunteiden säätelyn kehittymistä. Etenkin negatiivisten tunteiden säätely on välttämätöntä yhteiskuntaan sosiaalistumiselle, jotta tunteet olisivat voimaannuttava kokemus eikä yhteisöä häiritsevä tekijä. (Nurmi ym. 2015, 119.)

3.3 Kognitiivisen kehityksen teoriaa

Ranskalaisen Jean Piaget kognitiivisen kehityksen teorian mukaan kognitiivisessa kehityksessä on neljä eri tasoa: sensomotorinen vaihe (0-2 v), ensioperatiivinen vaihe (2-7 v) konkreettisten operaatioiden vaihe (7-12 v) formaalisten operaatioiden vaihe (12 v-) (Pruuki 2010, 225.)

Teoria, jonka Jean Piaget esittelee, kertoo siis että 7-14 vuotiaat ovat ensioperatiivisen vaiheen lopussa ja tällä hetkellä konkreettisten operaatioiden vaiheessa. Ikäryhmän vanhimmat ovat jo formaalisten operaatioiden puolella.

Esioperationaaliselle kehityksen vaiheelle (2-7 v) on ilmeistä ajattelun itsekeskeisyys; lapsi ei vielä kykene havaitsemaan asioita muuta kuin yhdestä perspektiivistä. Sanojen ja numeroiden tuottaminen ja ymmärtäminen onnistuu, mutta johdonmukainen loogisuus puuttuu ajattelusta. Pysyvyyden käsite esimerkiksi on lapselle vieras. Aineen olomuodon muuttuessa, lapsi uskoo myös tilavuuden ja massan muuttuvan. Lapsi olettaa siis nesteen määrän muuttuvan, nestettä kaataessa matalasta astiasta korkeampaan. Ajattelu on vielä egosentristä, eikä ole kykyä vielä asettumaan toisen ihmisen asemaan. Sanonnat ymmärretään kirjaimellisesti, kuten ilmaisu "mustasukkainen" ja "teräväkielinen". Ajatus on vaikea erottaa teoista. Moraalinen ajattelu ylettyy vain seurausten näkökulmaan. (Pruuki 2010, 225.)

Ikäryhmän nuorimmat eivät siis osaa asettua vielä toisen ihmisen asemaan, joka aiheuttaa itsekkäitä tekoja. Tämän takia onkin ohjaajien tärkeää kannustaa miettimään tekoja pitempään

kuin vain hetken. Koska lapset ajattelevat tässä vaiheessa vasta seurauksia, on hyvä, että tilannetta seuraava seuraus olisi positiivinen siten, että se kannustaa seuraavaan kehitysvaiheeseen siirtymistä eli kohti yhteisöllisempää toimintatyyliä.

Konkreettisten operaatioiden vaiheessa (7-12 v) selkiintyy pysyvyyden käsite ja lapsi on kykenevä ajattelemaan loogisesti ja kyseessä on konkreettinen tapahtuma tai kohde. Ajantaju ja ymmärrys välimatkoista parhailtaan muuttuvat varmemmiksi. Kellon avulla lapsi osaa seurata ajan kulumista ja kykenee jo ymmärtämään mitä on menneisyys, tulevaisuus ja nykyhetki. Analogioiden ymmärrys on alkanut. Lapsi osaa osittain asettua toisen ihmisen asemaan eli egosetrisyys alkaa hupenemaan. Moraalisessa ajattelussaan lapsi kykenee harkitsemaan asioita tekojen tarkoitusten näkökulmasta myös. (Pruuki 2010, 225.)

Tässä vaiheessa siis konkretia ja havainnollistaminen on erittäin tärkeää. Lapselle opetettavat asiat voi esitellä esinein ja kuvin. Kaikki eivät kuitenkaan ole visuaalisia oppijoita, mutta esimerkiksi jonnekin mentäessä voidaan asia ilmaista huoneeseen kuuluvan selkeän asian kautta. Esimerkiksi: "Mennään syömään huoneeseen, jossa oli se iso sininen piano".

Formaalisten operaatioiden vaiheessa (12 v-) irtaannutaan konkreettisten asioiden ajattelusta ja kohteista mahdollistaen abstraktin ajattelun myös. Samalla ongelmanratkaisukyky ja hypoteettinen ajattelu kehittyy. Lapsi on kykenevä testaamaan mielessään systemaattisesti ja suunnitelmallisesti erilaisia vaihtoehtoja ratkaistakseen ongelmia. Omakohtainen maailmankatso-
mus ja moraali lisääntyy. (Pruuki 2010, 226.)

Toimintaa suunniteltaessa voisi tämän ikävaiheen lasten kanssa pelata siis aivotyötä vaativia pelejä, kuten muisti- ja palapelejä. Haastavampaa toimintaa kehittäessä ulkona toimiva monireittäinen labryntti voisi haasteena olla toimiva.

4 ELÄMYKSELLINEN TOIMINTA

Tässä teoriaosuudessa käsittelen, mitä elämyksellisyys on ja miten seurakunnan leiritoiminta toteuttaa sitä. Näin perustelen, miksi elämyksellisen toiminnan tuottaminen ja ylläpitäminen on tärkeä kehitystehtävä. Käsittelen seurakunnan elämyksellistä toimintaa tarkastellen erityisesti leiritoimintaa ja telttaleirejä.

Termejä elämys, kokemus, kasvu, oppiminen, ohjaaminen, seikkailukasvatus ja elämyspedagogiikka käytetään monessa kasvatus- ja koulutyössä, sosiaali- ja nuorisotyössä kuten myös kuntoutuksessa ja terapiassa. Kokemuksellisuus ja elämyksellisyys on nähty tärkeiksi asioiksi oppimisessa, kasvussa ja kuntouttavassa työssä ja ehdottomasti oppimisen ja kasvun ongelmia kohdanneiden nuorten ja lasten parissa. (Karppinen & Latomaa 2007, 11.)

Koen, että erityisesti tarkastellen oppimista ja kasvamista, elämyksellisyyteen panostaminen on tärkeää sillä, se luo jokaiselle henkilökohtaisen suhteen toimintaan edistäen lasten ja nuorten sosiaalisia taitoja ja ihmissuhteiden kehittymistä. Henkilökohtaisen kokemuksen kautta on helpompi muodostaa näkemyksiä ja yhteinen toiminta auttaa myös sisäistämään miten ihmiset ympärillä kokevat asioita, joka puolestaan luo perspektiiviä monipuoliseen ajatteluun ja käyttäytymiseen.

Elämyksellisten kokemusten toteuttamisessa on vain mielikuvitus rajana. Yksi kokee elämyksiä hiljaisuuden, mietiskelyn tai lukemisen kautta, toinen kokee elämyksiksi vain konkreettista korkean riskitason toiminnoista, tai extreme-seikkailuista, kun taas kolmas jostakin näiden äärirajojen välistä. Elämykset voidaan kokea mielen sisäisenä tapahtumana, subjektiivisina merkityksinä, abstraktisti tai arkipäivän ympäristöissä ilman ulkoa haettua yllätystä, jännitystä tai ilman konkreettista toimintaa. Lyhyt kävelyretki voi jollekulle olla elämys, josta jää mieleen positiivinen muisto. Elämyksiä voidaan myös kokea konkreettisesti ulkoapäin tuotettujen järjestelyjen tai tavoitteellisten opetus- ja kasvatustoiminnan kautta. Edellisen sanotun

tiimoilla voidaan perustellen ajatella, että kokemusten, elämysten ja tavoitteellisen toiminnan, kuten matkailun tai pedagogiikan, yhdistämisestä on perusteltua käytännöllinen ja monitahtoinen teorettinen tarkastelutapa. Elämyksen kaiken kattava määrittely on haastavaa ja ehkä jopa mahdotonta. Elämys on aina subjektiivinen riippuen niin tilanteesta kuin toiminnan kohteesta ja tavoitteestakin. (Karppinen & Latomaa 2007, 13.)

Elämyksellisyys on siis asia, jonka jokainen omaa omalla tavallaan ja täten ei ole yhtä oikeaa toimintatapaa, jossa jokainen osallistuja kokisi elämyksellisenä juuri sellaisenaan kuin järjestäjä tarkoittaa sen koettavan. Elämyksellisen toiminnan ei siis tarvitse aina olla jotain maailmaa mullistavaa, mutta koen että uutta tekemistä tulisi kuitenkin tehdä, jotta lapsilla olisi mahdollisimman monia uusia henkilökohtaisia muistoja. Toimintaa uudistamalla varmasti jokainen löytää uusia asioita, joista nauttia. Vanhaa sananlaskua mukailen, pyörää ei kuitenkaan tarvitse keksiä uudelleen, on kuitenkin selvää se, että esimerkiksi leireillä useammin olleet lapset kokevat väistämättäkin samoja asioita mitä on aikaisemminkin leireillä ollut. Tärkeää toiminnassa on kuitenkin yleinen toimivuus ja se, että asiat rullaavat eteenpäin. Toiminnan toistuvuus voi olla myös lasten mielestä turvallista, tuttua ja mukavaa.

Kun mietitään mitä elämyksellistä- ja seikkailutoimintaa seurakunta järjestää, muistuvat mieleeni erityisesti käynnit telttaleireillä Posiolla ja Pieksämäellä. Bussimatka leirintäalueelle, teltan pystytys ja siellä nukkuminen, leirinuotiot, metsäpolut, uiminen, kädentaidot, näytelmät, liikunta, yhteiset tuokiot ja hetket. Erityisesti koulutukseni aikana on puhuttu paljon siitä, kuinka moni lapsi ei nykypäivänä käy metsässä, joka on mielestäni harmi ottaen huomioon, kuinka paljon metsää Suomessa on ja kuinka jokaisella on oikeus kävellä siellä. Seurakunnan leiritoiminta itsessään on elämys.

Leirityön painopiste on lasten kokonaisvaltaisen kasvun tukemisessa sekä lasten minäkäsityksen ja itsetunnon kehittämisessä. Leirikokemukset parhaimmillaan ovat turvallisessa ryhmässä tapahtuvaa monella tavalla aktivoivaa toimintaa, jossa ovat mukana lapsen eri tunteet, kokemukset, aistit ja mielikuvat. Tällainen oppiminen vaikuttaa lapsen kokonaispersoonaan

ja myös tukee hänen kasvuaan seurakunnan jäsenyydessä. Telttaleirit erityisellä tavalla avaavat yhteisöllisen ja rikkaan lapsen kasvumailman. Pidempi yhdessä oleminen luo kohtaamiseen syvyyttä ja rakentaa ryhmän välistä luottamusta. Leireillä syntyy pysyviä, läpi elämän kantavia muistoja. (Tytöt ja pojat seurakuntalaisina 2012, 24.)

Koen, että eri asioiden oppiminen tukee lapsen kasvua. Leireillä oppii erilaisia taitoja, jotka kestävät koko elämän. Telttaleireillä pääsee konkreettisesti tekemään monia asioita itse ja kokemaan luonnon omien aistien kautta. Aina eri asioita oppiessa ei kuitenkaan päästä konkreettisesti opittavan asian ympäristöön ja erityisesti silloin toiminnan tavoitteissa ollessa, eri asioiden oppiminen, havainnollistaminen on tärkeää. Varhaisnuorisotyössä oppimistilanteiden skaala on monimuotoinen teltan pystyttämisestä jalkapallon pelaamiseen aina yksinkertaisiin asioihin asti, kuten käsienspesuun.

Havainnollistamisessa tärkeää on eri aisteilla tehdyt havainnot. Opetuksessa havainnollistaminen tarkoittaa tarkoituksenmukaisesti eri aistien oppimiskanavien hyväksikäyttämistä eli näköä, kuuloa, hajua, tuntoa ja makua. Opetuksessa konkreettisuus taas on todellisuudessa elämistä, jolloin kokemuksen kautta, opitut asiat saavat tajuttavia sisältöjä. Käsitteenä konkreettisuus on laajempi kuin havainnollisuus. Havainnollisuus auttaa usein asian konkretisointumista. Tosin aina ei ole näin, sillä aisteihin perustuvia havaintoja voidaan tehdä myös erittäin abstrakteista asioista. Joissakin tilanteissa opetus voi olla erittäin abstraktitasoista ja silti olla havainnollista tai epähavainnollisenakin hyvin konkreettista. (Vuorinen 2005, 42-43.)

5 HENGELLINEN LAPSI

Lapsen uskosta puhutaan usein kaihoten ja ihannoiden. Ajatellaan tällöin lapsen kykyä turvautua ja luottaa Jumalaan kokonaisvaltaisesti, minkä voisi tulkita sopivan myös aikuisen esikuvaksi. Aikuisiän myötä ollaan kuitenkin tyytyväisiä siihen, että ei enää uskota asioihin lapsen kaltaisesti, vaan tapaan uskoa on tullut uusia suuntauksia. (Pruuki 2010, 222.)

Mietin tätä ilmentymää myös yleisen kriittisyyden kannalta. Lapsesta kasvaessa aikuiseksi nousee uusia eri asioita, kuten esimerkiksi vuokran maksu ja aletaan ottamaan enemmän vastuuta omista sanoista ja teoistaan. Aletaan miettiä mitkä asiat on pakko hoitaa ja mihin käyttää vapaa-aikansa. Yleismaailmallisesti ajateltuna sitä ehkä pitääkin olla aikuisena vähän kriittisempi eri asioiden suhteen tilanteesta ja asiasta riippuen. Jotkut aikuiset jättävät uskonnon pois laskuistaan miettiessään mikä heille on arvokasta ja tärkeää, toiset taas poimivat uskonnon yhdeksi osaksi elämän tärkeimpiä asioita ja kummatkin näkyvät perheiden sosiaalisessa kulttuurissa.

Lapsia ja nuoria tulee monenlaisista eri perheistä seurakunnan toimintaan myös uskonnollisuuden näkökulmasta. Ääripäitä ovat voimakkaasti uskonnolliset kodit ja uskontoon kielteisesti suhtautuvat kodit. Vanhemmat saattavat pidättäytyä tietoisesti antamasta uskontokasvatusta jättäen sen kirkolle ja koululle. Lapset ja nuoret eivät suinkaan tule tyhjiöstä, sillä kaikki perheet kasvattavat myös uskonnollisesti. Myös uskontoon liittyvä ahdistunut ilmapiiri ja vaikeaminen ovat kasvatusta. Ilmapiiri välittää asenteita uskontoa kohden. (Pruuki 2010, 224.)

Lasten uskonnollisuutta on myös käsitelty lasten yksilökohtaisten ominaisuuksien kautta ja näitä ominaisuuksia asioita on tutkittu mm. biologisten tieteiden avulla.

Toiminnassa kuin uskonnollisissa käsityksissä näkyy ero, että tytöt ovat uskonnollisempia kuin pojat. Poikien uskonnollisuus on tietoisempaa, mietiskelevämpää ja tarkkanäköisempää.

Työille uskonto näyttäytyy persoonallisempänä ja tunnevaltaisempänä asiana. Eri tapoja miten eroja on tulkittu ovat perimän määrääminä, biologisina ja ympäristötekijöiden näkökulmasta. Yhteen biologiseen selitysmalliin kuuluu, että naisten ja miesten persoonalliset rakenteet olisivat erilaisia. Naisena olemisen sisältää voimakkaamman herkkyyden syyllisyyden tunteille, joista perusfunktiona uskonto vapauttaa. Tämä voisi selittää voimakkaamman uskonnollisuuden. Ero voidaan taas perustella ympäristötekijöillä siten, että tytöt sosiaalistetaan uskoon. Tyttöjen kasvatusta suuntaa hoivaavammaksi, alistuvaisemmaksi ja arvoihin ylipääntänsä, jotka liittyvät olennaisesti uskoon. (Pruuki 2010, 227.)

Kun puhutaan hengellisyydestä, niin sen eroja sukupuolien välillä ei kannata verrata pelkästään biologisten tieteiden kannalta sillä, kuten aikaisemmin on jo viitattu, myös perheiden asennoituminen vaikuttaa uskonnollisuuteen. Myös ympäristötekijät ovat vastuussa uskonnollisuuden rakentumisesta. Voi olla esimerkiksi, että myös eri työalojen uskonnonopetuksen asenteet vaikuttavat asian oppimiseen, sisäistämiseen ja tulkintaan yksilöiden omassa elämässä. Lapselle tulee antaa mahdollisuus luoda oma yksilöllinen näkemys uskonnosta ja hengellisyydestä.

6 PERHEIDEN KOHTAAMINEN

Oman kokemukseni mukaan varhaisnuorisotyö on erityisesti perheiden kanssa yhdessä tehtävää työtä, jossa työntekijät tukevat perheitä ja heidän elämäänsä lapsen hyvinvoinnin hyväksi. Seurakunnan varhaisnuorisotyöntekijät voivat tuoda perheiden halutessa kristillistä näkökulmaa elämän eri tilanteisiin. Kaikkein tärkeintä on yhteinen kunnioitus. Perheitä on monenlaisia ja lapsen kokema perhettä ei voi määrittää kukaan muu kuin lapsi itse.

Usein perhettä ajatellessa kuvitellaan perheen olevan sama kuin yhdessä asuvat ihmiset eli kotitalous. Lapsen kokemus voi asiasta olla tosin eriävä. Lapsi voi kutsua muualla asuvaa henkilöä perheensä jäseneksi. Suomalaiset monesti laskevat isovanhemmat perheenjäseniksi. Valtaosan ajattelun mukaan täysi-ikäinen lapsi ja vanhemmat kuuluvat samaan perheeseen osoitteesta riippumatta. Etenkin lapsen kokema ”minun perheeni” ei ole määriteltävissä vain ulkoisin faktoin vaan asiaa on kysyttävä suoraan lapselta. Suurpiirteittäin lapsi voi arvioida perheyhteisönsä jäsenet. Perheyhteisö käsittää ihmiset, jotka ovat hänen puolellaan, vaikka vastaan olisivat muut. Lapsen ”perheeseen” usein kuuluvat lapsen mieltämät luotettavat läheiset. Lapselle tärkein on porukka, joka tukee silloin kun elämä nakkelee edes takaisin. Tätä lapsi ainakin toivoo. Pienen lapsen turvallisiin, hänen yhteyteensä kuuluviin ihmisiin joskus kuuluvat hänen mielestään myös etävanhempi, ystävät, naapuri ja opettaja. (Cacciatore 2010, 9.)

Työntekijöillä, jotka tekevät töitä lasten parissa, on usein myös näkökulma perheeseen. Lapsen perhe on mukana tavalla tai toisella myös kodin ulkopuolella. Lapsi on kiinteästi osa perhettä ja toisin päin. Perheen ja lapsen yhteenkuuluvuuden tukeminen on erittäin kannattavaa. Ei ole mahdollista vaihtaa perhettä tai lasta toiseen. Yhteen sopivuuksia on vain hyviä tai huonompia. Joskus on mukavaa kuulla perheiden kuulumisia ja joskus herää huoli. Joskus perheet ovat erittäin hauskoja. Perheet ovat eloisia ja erilaisia.

Perheen merkitys lapsen kehityksen aikana muuttuu jatkuvasti. Pienenä lapsi on riippuvainen ihan kokonaan perheestään ja luultavammin ei hahmota maailmaa perheen ulkopuolella. Reiviiri laajenee pikkuhiljaa, tutkimusmatkat ja uteliaisuus lisääntyy ihmissuhteiden merkityksen kasvaessa. Myös koulun ja harrasteyhteisöjen merkitys kasvaa. (Cacciatore 2010, 7.)

Perheiden arkeen kuuluu monenlaisia askareita hampaiden pesusta harrastuksiin ja eri sääntöjen laatimisiin ja niiden venyttämiseen. On hyvä tiedostaa, että jokaisen perhe on erilainen, sillä jokaisen perheen tarpeet ovat erilaiset. Uskon kuitenkin, että jokainen perhe haluaa tulla nähdyksi, sillä sitä toisen ymmärtäminen vaatii näkemistä ja erityisesti kuuntelemista.

Kouluikäisten seurakuntaelämässä tarvitaan toiminnan organisoijia, toteuttajia ja kasvun tukijoita. Kouluikäisillä on oikeus saada seurakunnassa kasvunsa tueksi turvallisia, luotettavia ja riittävän tuttuja aikuisia. Vanhempien merkitystä ei voi vähätellä. Kouluikäisten lasten seurakunnan jäsenyys perustuu siihen, miten heidän vanhempansa tahtovat. Perhe on lapsen ensisijainen kasvattaja, myös hengellisissä kysymyksissä. Seurakunnan toiminta tukee perheiden kasvatustyötä ja yhteistyö toimii perheiden kanssa kasteessa saadun yhteisen opetus- ja kasvatustehtävän mukaisesti. Hyvä vuorovaikutus perheen vanhempien/hooltajien kanssa on myös tärkeää silloinkin, kun lapsi osallistuu toimintaan oman ikäisten kanssa. Seurakunnalla tulisi olla päivitetyt yhteystiedot ja toimivat yhteydenpitokanavat kaikkiin toiminnassa mukana olevien lasten perheisiin. (Tytöt ja pojat seurakuntalaisina 2012, 43.)

Seurakunnan näkökulmasta lähtökohtana kasvatukseen on kaste ja sen mukaisesti seurakunnan varhaisnuorisotyö toimii, sillä yksi kirkon monista tehtävistä kristillisessä työssä on kristillisyyden vaaliminen ja siihen kasvattaminen. Mikä sitten on kristillistä kasvatusta ja mitä se vaatii?

Sisältyen kasteeseen on velvoite kodeilla ja kirkolla huolehtia kristillisestä kasvatuksesta. Kas-teopetukseksi kirkko ymmärtää erityisesti lapsille ja varhaisnuorille annettavan kasvatuksen

rippikouluikään asti. Myös toiminta, joka ei ole välittömästi opetuksen muotoista katsotaan kasvattamiseksi uskoon, johon lapsi on kasteessa otettu. (Huotari 1992, 203.)

Näin ollen kristittynä oleminen ja siihen kasvamisen ei välttämättä tarvitse olla pelkästään oppimistilanteiden kautta opettelua vaan nimenomaan toisten seurassa kanssaelämistä. Kohtaamisen näkökulmasta se, että me kaikki saamme olla juuri sellaisia kuin olemme antaa meille kaikki valmiudet oikeasti kuunnella toista ihmistä ilman kilpailua paremmuudesta. Toisten kanssa elämiseen ja perheiden entistä laadukkaampaan kohtaamiseen kuuluu myös työalojen välinen yhteistyö.

Seurakunnan tehtävä ei ole olla vain itseänsä varten vaan pyrkiä avautumaan yhteiskuntaan päin. Lapsi-, varhaisnuoriso- ja nuorisotyössä suunnataan ympäröivään yhteiskuntaan ja luodaan yhteyksiä, erityisesti niihin työaloille, joilla on jotain yhteistä kasvatuksen tehtävälliställä. Yhteistyön pitäisi olla kaikille osapuolille hyväksi. Yhteistyötä voidaan tehdä mm. kodeissa, kouluissa, kunnan nuorisotoimessa, päivähoitossa, nuorisjärjestöissä, partiossa, urheiluseuroissa ja nuorten aktiiviryhmissä. Yhteistyön avulla kaikki paikkakunnan lapset, varhaisnuoret ja heidän perheensä tavoitetaan. Toiminnan vapautta on, kun löytyy kiintymystä ja luottamusta. (Elomaa 1997, 110-111.)

Mielestäni lasten kokonaisvaltaisen kasvun vuoksi yhteistyöalojen tulee toimia nimenomaan yhdessä lasten hyväksi. Yksi työala ei "omista" tiettyä osaa lapsista, vaan lasten tulisi tasavertaisesti olla tervetulleita kaikkeen toimintaan edellyttäen sen, että lapselle ei ole haittaa osallistumisesta. Jokaisella työyhteisöllä on omat tapansa toimia, mutta päämäärän ollessa sama, tulisi eri työalojen toiminnan olla tarpeeksi antamaan lapsille monipuolisia ja positiivisia kokemuksia. Eri haasteiden tullessa aikuisten tehtävänä on opettaa lapselle pääsemään niiden yli ja toimimaan sopivalla tavalla, näin oppien ongelmaratkaisutaitoja, olivatpa ne sitten sisäisten tunnetilojen käsittelyä tai elämän konkreettisten haasteiden yli pääsemistä.

7 VARHAISNUORISOTYÖ KEMIN SEURAKUNNASSA

Varhaisnuorisotyö on kouluikäisten, 7-14 -vuotiaiden lasten kanssa tehtävää työtä, joka on erittäin monipuolista. Vuonna 2018 leirit ja retket tavoittivat 61 565 varhaisnuorta ja ryhmätoiminta 759 018. (Suomen evankelis-luterilainen kirkko 2019.) Mikään muu seurakunnan toimintamuoto ei tuota niin paljon toimintaa niin vähäisellä talouksellisella panoksella. (Tytöt ja pojat seurakuntalaisina 2012, 4).

Kemin seurakunnassa varhaisnuorisotyöllä on nykyisin 5. -6. -luokkalaisille vuodessa 2-3 leiriä. Vakituista toimintaa 7. -luokkalaisille ei ole Kemin seurakunnassa opinnäytetyön kirjoitushetkellä, joten tapahtuman yhtenä tavoitteena oli myös heidän kohtaamisensa. Yö kirkossa -tapahtuman lisäksi, opinnäytetyön kirjoitushetkellä järjestämme seurakunnan nuorisotilalla seikkailuiltoja 5. -7. -luokkalaisille. Näitä kahden tunnin kestäviä iltamia on yhteensä neljä ajoittuen kerran kuukaudessa helmikuu-toukokuun ajalle. Illoissa on pääsäännöllisesti askartelua ja toimintatehtäviä samaan tyyliin kuin varhaisnuorten leireillä. Seikkailuiltojen tarkoitus on olla jatketta perinteiselle leiritoiminnalle ottaen huomioon myös 7. -luokkalaiset.

Varhaisnuorisotyötä kokonaisuutena tarkastellen, Kemin seurakunnalla on aikaisemmin kerrotun 5. -6. -luokkalaisten toiminnan lisäksi ollut tänä vuonna (2019) helmikuun aikana eka-luokkalaisten leiripäivä. Samaan aikaan oli myös poikaleiri ja kaksi tyttöleiriä. Nämä kolme leiriä on suunnattu 2. -4. -luokkalaisille. Tänä vuonna on tulossa myös kesäkuussa poika- ja tyttöleiri, kummatkin suunnattu 1. -4. -luokkalaisille. Tämän alkuvuoden kerhokausi Kemin seurakunnassa oli tammikuusta huhtikuuhun, joka sisälsi askartelu-, liikunta-, puuha- toiminta- sekä keppihevosterhot. Kerhot suunnataan eri-ikäisille kerholaisille kerhokohtaisesti vaihdellen 1. -6. -luokkalaisten välillä. Kerhot ja niiden toimintamuodot elävät jatkuvasti tilanteiden ja resurssien vaihdellessa. Näin ollen kerhokaudet tulee suunnitella aina tilanteen mukaisesti.

2019 syksyllä varhaisnuorisotyöllä on ryhmäytykset 6. tai 7. -luokkalaisille Saarenotan leirikeskuksessa eri yhteistyötekijöiden kanssa. Muita varhaisnuorisotyön työtehtäviä ovat kouluun lähtevien siunaaminen, ekaluokkalaisten leiripäivä, poikaleiri, kaksi tyttöleiriä, 5. -6. -luokkalaisten leiri kuten myös seikkailuillat, joille kehitetään uusi nimi mahdollisten uusien osallistujien saamiseksi. Seurakunnan kouluyhteistyö kehittää opinnäytetyön kirjoitushetkellä oppituntipaketteja koulua varten, joiden ideana on, että koulu tilaa oppituntimateriaalin, jonka seurakunnan työntekijä tulee koululle pitämään. Seurakunta tekee myös yhteistyötä kaupungin nuorisotyön kanssa tulevalla syyskaudella. (Ahonen 2019.)

1970-luvulla tyttö- ja poikatyö eli varhaisnuorisotyö hallinnollisesti käsiteltiin kuuluvan lapsityön piiriin tosin, toiminnallisia perusteita siihen ei kuitenkaan ollut. Kuitenkin se liitettiin selkeästi nuorisotyön yhteyteen saman vuosikymmenen puolella. 1998 vuoden tiennoilla seurakunnassa esille nousi uusi nuorisotyön ala, erityisnuorisotyö. 2000-luvun puolella eriytettiin varhaisnuorisotyö taloudellisesti ja toiminnallisesti nuorisotyöstä.

Vuonna 1976 oli toimivia poikakerhoja seurakunnassa 15. Säännöllisiä osallistujia näihin kerhoihin oli 312 henkeä. Tyttökerhoja oli 23, joissa kävi 276 henkeä. Vapaaehtoisia johtajia oli 41. Johtajat koulutettiin kerhonjohtajakursseilla paikallisesti. Kerhojen ohjelma perustui Poikien ja Tyttöjen Keskusten vuosiohjelmistoihin. Kerhotoiminta varhaisnuorisotyön puolella oli 1986 mennessä supistunut. Poikien työn perustana oli kerhoryhmiä kymmenen. Osallistujia niissä oli 157 vuoden aikana. Kerhoja oli mm. Rekryytinkadun pienoismallikerho, Peurasaaren radioautokerho, ja Hepolahden ohjelmakerho. Poikatyön ohjelmaan yleensä liittyi vuoden aikana mm. leirejä, retkiä ja radioautokilpailun järjestäminen. Tyttötyöllä oli yhdeksässä kerhoryhmässä 110 osallistujaa. Tyttökerhojen osallistujat kokoontuivat maanantaina Paattiossa, seurakuntakeskuksessa ja Tervaharjulla. Tiistaina Veitsiluodossa ja Takajärvellä. Keskiviikkona kerhot olivat olleet Kivikolla ja Takajärvellä. Torstaina seurakuntakeskuksessa. Perjantaina Marttalassa 18 naispuolista ja 12 miespuolista vapaaehtoista ohjaajaa, olivat johtamassa toimintaa. Kerhonohjaajille pidettiin kursseja Saarenotassa.

1996-vuoden keväällä eri puolilla kaupunkia sijaitsi yhteensä kahdeksan varhaisnuorten kerhoa. Niistä ainoastaan tytöille tarkoitettua kerhoa oli 1 ja pojille 3. Syksyllä toiminnassa oli 15 kerhoa, joista ainoastaan tytöille tarkoitettua kerhoa oli 1 ja pojille 4. Kymmenen vuoden takaiseen tilanteeseen verrattuna huomattavana muutoksena oli se, että valtaosa vuoden aikana ylläpidetyistä kerhoista oli kuitenkin yhteisiä sekä tytöille ja pojille. Kerhoihin kuului: näytelmä-, kokki-, pienoismalli-, ja touhukerhot. Lisäksi Kulmankylän koululla toimi tyttöjen kuoro. Työmuoto veti puoleensa 123 poikaa ja 67 tyttöä. Yhtä kerhoa keskimäärin veti kaksi johtajaa. Nuorisotalolla järjestettiin kerhonojaja -kurssi, joka keräsi 20 osallistujaa. Erilaisia leirejä pidettiin sekä keväällä, kesällä ja syksyllä Saarenotassa ja kesän aikaan telttaleiri Posiolla.

Ohjaajina varhaisnuorten kerhoissa oli toimi vuonna 1999 koulutettuja nuoria 40. Työn perustana yhteensä oli 15 kerhoa. Sekä tytöille, että pojille tarkoitettut sekakerhot olivat enemmistöä. Lisäksi oli myös erikseen tytöille ja pojille tarkoitettuja kerhoja. Kerhoissa oli yhteensä 224 varhaisnuorta osallistujaa. Erilaisia leiritapahtumia oli 7, joissa avustajina toimi palkkiollisia ryhmänjohtajia. Kemin kaupungin kanssa yhteistyössä järjestettiin jo kolmannen kerran varhaisnuorten leiri. Merkillepantavaa oli, että varhaisnuorisotyönohjaajat vierailivat ala-asteilla. Vierailuihin sisältyi oppitunteja ja päivänavauksia. (Telkki, Puro, Ikonen & Aaltonen 2006, 286-287.)

8 YÖ KIRKOSSA TAPAHTUMA

Koin tapahtuman onnistuneen hyvin, sillä moni itselleni tärkeä tapahtuman kriteeri täyttyi: toimintaa oli riittävästi, kaikille oli aikaa jutella, ja osallistujien perustarpeet, kuten uni ja ruoka-asiat hoituivat hyvin. Meille ilmoittautui aluksi 11 osallistujaa, joista erinäisistä syistä neljä pääsi loppujen lopuksi osallistumaan. Osallistujien lisäksi meillä oli kolme isosta ja kolme työntekijää joista, kaksi oli paikalla koko tapahtuman ajan.

8.1 Yö kirkossa tapahtuman markkinointi ja suunnittelu

Mainostus aloitettiin 11.1.2019 viemällä Kemin kaikille peruskouluille mainokset, johon sisältyi varhaisnuorisotyön kaikki alkukevään toiminta. Saman mainoksen tiedot menivät tammi-kuussa myös Lounaislapin lehteen. Mainostusta tapahtui myös Kemin seurakunnan varhaisnuorisotyön Instagramissa ja Facebookissa kuten myös Kemin lyseon lukion peruskouluosion koulukäynneillä 19-20.2.2019 jolloin jaettiin erillinen esite 5. -7. -luokkalaisille suunnatusta toiminnasta.

Tapahtumaa mainostaessa tein sille oman pohjakuvan, jota pystyi käyttämään pelkkänä kuvana tiedotteissa, jossa itsessään oli jo tekstiä. Tällöinen tilanne oli esimerkiksi silloin, kun kouluille tehtiin mainokset, jossa oli koko varhaisnuorisotyön toiminnan tiedot alku vuodelta. Pohjaan pystyi myös lisäämään tietoa sen mukaan, kun projekti eteni (LIITE 1). Pohjasta tehtiin myös itsenäinen mainos, kun tapahtumaa alettiin mainostamaan Kemin seurakunnan varhaisnuorisotyön sosiaalisissa medioissa (LIITE 2). Tapahtumaa on mainostettu sosiaalisessa mediassa, lehdessä ja kahdessa eri lappusessa, jotka on jaettu kohderyhmälle. Yö kirkossa -tapahtuma oli siis laaja-alaisesti mainostettu.

Ennen tapahtumaa meillä oli palaveri työtiimin kanssa, jonka aikana selitin tapahtuman kulun, esittelin ohjelmat ja jaoin työtehtävät. Tein ja lähetin leirikirjeet, esikyselyt henkilötietokaavakkeen mukana, olin yhteydessä tarvittaessa osallistujien huoltajiin ja suunnittelin tapahtuman tuokiot. Ennen tapahtumaa ilmoitin alueen päivystävälle palomestarille tapahtumasta ja kävin katsomassa kirkon tilat etukäteen sekä ohjelman, turvallisuuden, että yöpymisen näkökulmasta.

8.2 Tapahtuman toteutus

Tapahtuman toteutus tuo mukaan elämyksellisyyden erityisesti liikkuvuuden kannalta sillä, ohjelma sisälsi paljon kirkon tiloissa kulkemista. Tapahtuma oli kuin sekoitus varhaisnuorten leiriä ja kirkkoseikkailua, jonka päätavoitteena on tutustua kirkkoon seikkailun näkökulmasta. Ruokailut järjestettiin siten, että lauantain iltapala syötiin kirkossa paikan päällä ja aamupala seurakunnan nuorisotilalla, joka on noin 200 metrin päässä kirkosta.

Yön aikana meillä oli kaksi työntekijää valvomassa yötä, joten meillä oli aina aikuinen hereillä yön aikana. Yöpyminen oli yksi asia mitä mietin paljon työtiimin kanssa, että mitenköhän se tulee onnistumaan. Kirkko voi monelle lapselle olla todella jännittävä paikka, yöllä etenkin, kun ulkona tuulee ja eri äänet kantautuvat sisälle asti. Yöpyminen onnistui onneksi ongelmitta. Yksi syy yöpymisen onnistumiseen oli varmasti osaksi se, että loppuillan ohjelmassa oli rauhallisempaa tekemistä kuten askartelua. Ajatus oli pelata piilosta taskulamppujen kera mutta päätin jättää tämän viime hetkellä pois, sillä olisi ollut hankalaa, jos lapsilla olisi ollut liian pelottavaa mennä sen jälkeen nukkumaan.

Tein toimintamateriaalia tapahtumaan paljon, jotta tapahtumassa varmasti oli tarpeeksi toimintaa. Valmistelin ja ohjeistin myös ohjelmat tapahtuman aikana. Ajan rajallisuuden vuoksi kaikkea ohjelmaa emme ehtineet käyttää. Ohjelma mitä ehdimme tehdä, on selvennetty seuraavissa alakappaleissa. Ohjelman kellonaikoja ei koskaan lyöty täysin lukkoon, sillä näin me

pystyimme vastaamaan lasten tarpeisiin tapahtuman aikana parhaiten. Minuuttiaikataulu olisi rajoittanut esimerkiksi mahdollisuuksia joustavalle vapaa-ajalle. Toiminnassa oli tärkeää huomioida, että kirkko on monelle lapselle uusi tila, joten keskityin ohjelmaa tehdessäni erityisesti siihen, että tila tulee tutuksi.

8.2.1 Sokkorata

Ohjelman ensimmäisessä liikunnallisessa osuudessa menimme katsomaan kirkon tiloja. Tähän liittyi kirkon penkkien läpi kulkeminen, sakastissa ja saarnatuolissa käyminen ja kirkon yläsiiven sokkorata. Ideana oli siis se, että osallistujat ja isokset menevät lankaa pitkin silmät kiinni pienen reitin. Tästä osiosta sain erityisesti isosilta positiivista palautetta. Sokkoradan ideana on käyttää erityisesti kuulo- ja tuntoaisteja, joten tämä rastiosio toimi yhteen kirkon tilan hahmottamisen kanssa. Ajattelin, että lapset voisivat tykätä tästä ohjelmatuokiosta, sillä jokainen saa vuorollaan keskittyä omaan suoritukseensa ja onnistumisen hetkeen, kun pääsevät radan läpi. Ideana oli myös sivuta samalla elämyspedagogian periaatteita ja arvioida toimisiko tämän kaltainen elämyksellinen toiminta ikäryhmän kanssa.

8.2.2 Kirkkoon tutustuminen

Kirkossa yöpymisessä yksi tavoite oli tutustua kirkkoon kirkkoseikkailun tavoin. Käytimme Uskonnonopetus.fi luomia tutki tilaa - luterilaisen kirkkotilan esinekortteja. Tämä ohjelma numero vaati älypuhelin-ohjelman "Zapper" käyttöä. Osallistujat lukivat Zapper-ohjelmalla kirkon tiloihin sijoitettuja kortteja, joista avautui virtuaalisen todellisuuden kautta eri tietoja luterilaisesta kirkosta.

2018-2019 Uskonnonopetus.fi teemana on Tutki tilaa, syventyen ympäristönlukutaitoon ja tilan pedagogiikkaan. Kulttuuriperinnön näkökulmasta tarkastellaan uskonnollisia rakennuksia. (Uskonnonopetus nettisivut. 2019.) Uskonnonopetus.fi nettisivuilta löytyy myös linkki ohjelmassa käytettyihin esinekortteihin.

Älypuhelimet ovat tätä päivää ja niitä käytetään nykyisin myös koulujen opetustilanteissa. Ajattelin, että älypuhelimien käyttö voisi olla kiva kokemus, sillä puhelimen käyttö esimerkiksi jumalanpalveluksen aikana ei lueta hyvien käytöstapojen mukaiseksi. Älypuhelin voi siis olla käytössä kirkossa, kunhan sille katsotaan sopiva aika, paikka ja käyttötarkoitus.

8.2.3 Musiikkihetki

Musiikkihetki oli illasta ja lauloimme lauluja 2015 Nuoren seurakunnan veisukirjasta. Erityisenä lauluna oli laulu ”Kirkossa” joka sisällytettiin myös illan hartauteen. Laulun tema sopi tapahtuman henkeen, sillä tapahtuma järjestettiin kirkossa. Ajattelimme, että 5. -7. -luokkalaisien kanssa voi jo laulaa Nuorten veisukirjasta Laulutuuhi laulukirjan sijaan, josta laulamme yleensä nuorempien lasten leireillä.

8.2.4 Crazy Heads -peli

Toiminnallisen Crazy Heads (suomennettuna Järjettömät päät) -pelin ideana (LIITE 3) on vastata kuuteen monivalintakysymykseen kahdessa ryhmässä, käyden kysymys niin monta kertaa läpi, kunnes vastaus menee oikein, siitä siirtyen seuraavan kysymyksen luokse. Osallistujat käyvät joukkueittain katsomassa kysymyksen ja kulkevat antamaan vastauksen kauempana paikallaan olevalle isoselle, jolla on vastaukset (LIITE 4). Joukkueet voivat joko kilpailla keskenään tai olla muuten vain mahdollisimman nopeita.

Joukkueet käytännössä voivat pelata peliä kahdella tapaa. Joko joukkueet ravaavat kysymykset useaan otteeseen läpi saadakseen ne oikein, tai toinen tapa on käyttää aikaa miettiäkseen tarkkaan vastauksiaan, jolloin kunkin kysymyksen luona käyntejä tulee vähemmän. Peli on käsittäkseni nimetty ensimmäisen pelitavan mukaan. Valitsin osaksi kysymyksiä Kemistä (LIITE 5), sillä Kemillä on menossa 150 juhlavuosi. Kemi täytti 150-vuotta (5.3.2019) ja Kemien kaupunki toivoo, että asia otetaan esille yhdistyksissä, järjestöissä ja seuroissa. (Kemien kaupungin nettisivut. Kemi 150. 2019). Toinen osa kysymyksistä on yleisten trendikkäiden aiheiden mukaan kuten tietotekniikka ja Youtube.

8.2.5 Pääsiäismunien ja enkelin etsintää

Piilotin kirkkoon pääsiäismunia jokaiselle osallistujalle, isoselle ja työntekijälle yhden kappalet. Ohjeistin heitä etsimään yhden pääsiäismunan kertomatta toisten sijainteja. Näin jokainen sai pääsiäismunan. Piilotin yhdessä isosten kanssa myös aika ajoin pieniä kokoisen, enkeliä esittävän nukken, jonka löytäessään etsijä sai palkinnoksi muumitikkarin. Nämä aktiviteetit toteutettiin silloin, kun ei ollut ohjelmaa, jotta kaikilla oli jotakin tekemistä myös ohjelmien välissä.

8.2.6 Askartelutuokio ja kirkkokoiran nimeäminen

Teimme yhdessä Meksikon ristejä (LIITE 6). Askartelun ideana oli hengähtää hetki ja keskittyä mukavan tekemisen ääressä. Kemien seurakunnan varhaisnuorten leireillä on ollut tapana tehdä jonkin näköinen askartelu leirin aikana, jotta lapsilla on askartelun tekemisen kokemus ja jotain mitä viedä leiriltä mukana kotia. Meksikon ristien teko onnistui hyvin, kunhan oppi ensiksi, miten lanka pujotetaan. Huomasin ohjeistaessani askartelua, että on hyvä ohjeistaa jokaista yksitellen pujottamaan lanka ylä- tai alakautta sen mukaan, kumpi on jokaiselle helpompaa hahmottaa. Mietin myös, että olisi ollut hienoa, jos lapset olisivat tehneet omat lasimalaukset tai suunnitelleet oman kirkon esimerkiksi kierrätysmateriaaleja käyttäen, jonka kautta

myös kierrätys otettaisiin huomioon. Askartelutuokion aikana nimesimme myös kirkkokoiran.

Kemin seurakunnan varhaisnuorisotyö on hankkinut itselleen kaksi pehmolelua, leirinallen ja kirkkokoiran. Leirinallen nimeksi on annettu lasten kanssa äänestyksen kautta Pörri. Tapah-
tumassa nimesimme kirkkokoiran siten, että valitsin nimiä Raamatusta, joita voisi käyttää koi-
ran nimeämiseen ja osallistujat saivat näistä nimistä sanoa mikä nimi olisi heidän mielestään
hyvä. Tällä oli tarkoitus varmistaa, että nimi on kirkon henkeen sopiva sillä, kirkkokoira esiin-
tyy hahmona kirkon tiloissa. Kirkkokoiran nimeksi tuli Daavid.

8.2.7 Iltahartaus

Iltahartaus koostui havainnollistavasta osuudesta, Kirkossa-laulun yhteislaulusta ja hyvän
yön toivottavasta lyhyestä rukouksesta. Hartaudessa käytin isoa lasipurkkia, joka symboloi
ihmisen elämää. Tähän lasipurkkiin laskin erikokoisia simpukoita. Ensiksi lasipurkkiin lasket-
tiin isot simpukat, jotka kuvastavat elämän suuria iloja kuten syntymäpäiviä ja kastajaisia. Sit-
ten lasipurkkiin laskettiin elämän pienet ilot eli pienet simpukat. Sitten pienen pienet kotilot,
jotka lasipurkin pohjaan kilahdellen kuvastivat arkea ja aikaa. Kun lasipurkki oli täynnä sim-
pukoita, kysyin: ”Onko purkki vielä täynnä?” jolloin purkkiin laskettiin kaiken läpi menevä
pyhä henki eli vesi. Alun perin hartaus oli tarkoitettu sisältävän eri kokoisia kiviä ja hiekkaa
mutta koska muistin, että Kemin kirkossa on kattoon ripustettu purjelaiva, ajattelin tämän
kautta, että simpukat sopisivat paremmin satamakaupungin pääkirkon teemaan.

Vuonna 1998 Kemin kirkkoon ripustettu votiivilaiva on puurunkoinen kolmimastoinen purje-
ja parkkilaiva, joita tyypillisesti oli 1800-1900 luvulla. Laivan keula osoittaa oikeaan purjeh-
dussuuntaan eli kohti alttaria. Kirkkolaivan tullessa Kemin kirkkoon kirkkoherra Pertti Telkki
mainitsi puheessaan, kuinka 1869-vuonna perustetun Kemin kaupungin elämään on liittynyt

merimieskirkkotyö ja satamatoiminta, joten luonnollisesti Kemin pääkirkon ilmeeseen kuuluu kirkkolaiva. (Telkki, Puro, Ikonen & Aaltonen 2006, 257.)

8.2.8 Kirkon ympäristö

Kävimme tullessamme takaisin aamupalalta samalla Kirkon takana. Ideana oli se, että lapset pääsivät näkemään mitä kirkon ympärillä on ja hahmottamaan kirkon tilaa myös sen ulkopuolella. Koska ulkona oli paljon lunta niin sankarihaudat eivät näkyneet, mutta kirkko, rukoilevaa sotilasta kuvaava patsas ja sankarimonumentti näkyivät.

Kirkkopuistossa on kuvanveistäjä Evert Porilan tekemä, rukoilevaa sotilasta kuvaava pronssipatsas. Kyseinen pronssipatsas pystytettiin vuoden 1921 aikaan vuoden 1918 sodassa valkoisten puolella kaatuneiden muistoksi. Vuonna 1949 paljastettiin kuvanveistäjän Emil Filénin suunnittelema sankarimonumentti talvi- ja jatkosodassa kaatuneiden kemiläisten muiston kunnioittamiseksi. Sankarimonumentin yhteydessä on 382 sankarihautaa. Vuonna 1967 kirkkopuistoon pystytettiin taiteilijan Kirsti Liimataisen suunnittelema muistomerkki niiden vainajien muistoksi, jotka ovat jääneet Karjalaan valtakunnan rajan taakse. Vuonna 1992 sankarihaudan yhteyteen pystytettiin muualle haudattujen sankarivainajien muistomerkki. Sen on arkkitehti Tero Eloranta suunnitellut. (Kemin seurakunnan nettisivut 2019.)

8.2.9 Sunnuntain messu

Mielestäni lapsilla ja lapsiperheillä tulisi olla tervetullut olo kirkossa, oli messu sitten kenelle tahansa suunnattu. Halusin, että lapset saisivat halutessaan olla näkyvänä osana messua. Konkreettiset asiat mitä lapset pääsivät tekemään messussa: lapset pääsivät jakamaan virsikirjoja, sytyttämään kynttilöitä ja soittamaan kirkon kelloja. Lapsiperheillä on mahdollisuus osallistua ehtoolliseen.

Jo vuodesta 1979 lapsilla on vanhempiensa tai kummiensa kanssa ollut oikeus käydä ehtoollisella. Huolimatta tästä edelleen monet perheet arastelevat ehtoolliselle tulemista, sillä he kokevat, etteivät ole osanneet opettaa lapsiaan. Perheitä kannattaa rohkaista siihen, että lapsi saisi oppia kokemalla. Ehtoollisopetusta on ehdottomasti se, kun lapsi saa tulla mukaan ehtoollispöytään. Vähitellen hän alkaa ymmärtää enemmän ehtoollisen merkityksestä. Lähtökohdaksi riittää lapsen ymmärrys, että kyseessä on erityinen, Jeesuksen ystävien ateria. Myös tässä kasvatustehtävässä seurakunnan on tuettava perheitä.

Perheille pidetään ehtoollisopetusta monissa seurakunnissa ja jaetaan aiheesta erilaista kirjallisuutta. (Työt ja pojat seurakuntalaisina 2012, 37.)

Ohjelman aikana osallistujat saivat kirjoittaa esirukous aiheita, joista tein koonnin ja liturgi luki sen sunnuntain messussa. Lapset toivoivat, että rukoillaan yhdessä mm. ilmaston, perheiden, harrastusten, koulun ja eläinten puolesta. Tällä tavalla lasten ääni pääsi kuulumaan kirkossa ja he pääsivät olemaan osana messun suunnittelua.

Osallistujat olisivat päässeet suunnittelemaan messua myös musiikin kautta, jos kanttorin kanssa olisi sopinut vaikka tietyt virret, joista olisi voinut valita ja näin osallistujat olisivat voineet käydä ripustamassa itse valittujen virsien numerot virsitaululle.

Messuun myös yksi tapa osallistua olisi ollut draamanäytelmän kautta. Mikäli osallistujia olisi ollut enemmän, olisivat he voineet esittää, vaikka pienen näytelmän messun alussa esimerkiksi näytellen miten messu kulkee. Isokset olisivat myös voineet näytellä ja näin olla vielä enemmän osallisia. Toisaalta, olisivathan osallistujat voineet olla mukana ehtoollisen aikana avustajina? Eri ideoita miettiessään kuitenkin pitää muistaa, että mahdollisista muuttuvista tekijöistä kuitenkin tulee sopia hyvissä ajoin muiden messua toteuttaville työntekijöiden kanssa.

9 YÖ KIRKOSSA TAPAHTUMAN KYSELYT, PALAUTTEET JA ITSEARVIOINTI

Esikysely lähti perheille postissa lähettämäni tapahtumakirjeen (LIITE 7) mukana helmikuussa, johon vastasi kaikki neljän osallistujan perhettä tuodessaan täytetyn esikyselylomakkeen tapahtumaan. Leirikirje sisälsi alustavan ohjelmarungon ja mukana oli myös osallistujan henkilötietokaavake. Esikyselyssä (LIITE 8) käytin eri termiä kuin varhaisnuorisotyö, sillä kyseinen termi on käytössä vain alan ammattilaisten keskuudessa, joten käytin perheille menneessä kyselyssä termiä ”koululaistyö” joka selitetään esikyselyn alussa.

Esikyselyssä käsittelin aiheita: Mitä perheet toivovat tapahtumalta, miten tapahtuman mainostus onnistui, miten seurakunta on onnistunut varhaisnuorisotyön (koululaistyön) mainostuksessa, mitä toimintaa toivottaisiin, mikä toiminta on koettu tärkeäksi ja miten kyseinen työmuoto on vastannut perheen tarpeisiin. Näiden kysymysten tarkoituksena oli saada parempaa kokonaisymmärrystä työmuodon mainostuksen toimivuudesta ja miten toimintaa voidaan kehittää tulevaisuudessa perheiden tarpeiden mukaiseksi. Tapahtumalta toivottiin yhdessä olemista saman ikäisten osallistujien kanssa ja tutustumista muihin kuten myös kirkkoon. Tapahtuman mainostus onnistui lähestulkoon erittäin hyvin ja työmuodon mainostus on onnistunut hyvin. Työmuodolta toivottiin enemmän liikuntakerhoja ja leirejä 7. -luokkalaisille ja siitä ylöspäin. Työmuodon liikuntakerho, leirit ja kerhotoiminta on koettu tärkeiksi ja työmuoto on vastannut perheiden tarpeisiin hyvin. Leirejä on arvioitu löytyvän kohtuullisesti tosin iän myötä vaihtoehdot lisääntyvät.

Tapahtuman palautekyselyn (LIITE 9) lähetin seuraavalla viikolla tapahtuman jälkeen osallistujien huoltajille sähköpostilla, johon sain yhden vastauksen. Kirkkoon tutustuminen ja yhdessä puuhastelu koettiin hyviksi asioiksi. Ruokapalvelun koettiin toimivan hyvin, ruoka oli hyvää ja sitä oli riittävästi. Ikäviä asioita ei tapahtumasta löydetty ja ohjelmassa ei koettu olevan asioita, joita olisi voinut olla vähemmän. Koettiin, että koko tapahtuma olisi saanut olla

hiukan pidempi. Perheen huoltaja koki tapahtuman mielenkiintoiseksi ja toivoisi vastaavia tapahtumia olevan tulevaisuudessa muitakin.

Lähetin myös oman kyselyn osallistumasta estyneiden osallistujien huoltajille (LIITE 10), johon ei tullut vastauksia. Tarkastellessa kyselyä olisi ollut hyvä täsmentää kenelle mikäkin kysymys on. Oli tervetullut vastaus sitten huoltajan tai lapsen niin, kyselyn tuloksia käsitellessä syntyy ongelmana se, että kenen ääni tulee kyselyn kautta esille? Tapahtuman mainostuksen toimivuuden kartoittamisen suhteen kuitenkin vastaus, oli se sitten huoltajan tai lapsen, auttaisi kehittämään toimintaa.

Tapahtuman palautekyselyiden lähettäminen sähköpostina voi olla ongelma, sillä nykypäivänä sähköpostia tulee niin paljon monesta eri lähteestä, joten ehkä reagoiminen palautekyselyyn ei ole prioriteetti ykkönen verrattaessa esimerkiksi sähköpostilla saapuneisiin puhelinelaskuihin. Esikyselylomakkeessa lukee, että palautteeseen olisi vastattu osallistujien kanssa tapahtuman aikana. Päätin kuitenkin lähettää palautekyselyt sähköpostitse, jotta lapset perheineen olisivat saaneet rauhassa vastata yhdessä kyselyyn. Palautteen ajoissa saamiseksi toivoin heitä lähettämään vastaukset maaliskuun loppuun mennessä. Perheillä oli aikaa siis vastata hieman yli viikon verran.

Koska osallistujien vastauksia tuli yksi, niin lähetin myöhemmin vastaamattomien tapahtuman osallistujien perheille uuden kyselyn, johon ei tullut uusia vastauksia määräajan sisällä, joka oli myös viikon verran. En lähettänyt uutta kyselyä perheille, jotka eivät päässeet osallistumaan, sillä kysely tapahtumasta johon lapsi ei päässyt osallistumaan voi tuntua irralliselta konseptilta. Kaikki kyselyt oli suunnattu lapsen perheille yhdessä täytettäväksi.

Koin että tapahtuman yö kannatti rauhoittaa pelkästään nukkumiselle. Mikäli osallistujilla on muovinen ilmalla täytettävä patja, niin kannattaa käyttää lakanoita sekä patjan päällä ja alla natinan vaimentamiseksi. Mikäli tapahtuman jälkeen on messu niin kannattaa sopia vähem-

män käytössä olevat vessat hampaiden pesua varten illalla, jotta kirkkoon tulijoiden ei varmasti tarvitsisi käydä hammastahnan hajuisessa vessassa. Edellisen ajatuksen myötä, on suositeltavaa siivota kaikki paikat edellisenä iltana, sillä messuaamu saattaa olla nopea tempoinen.

Uskon, että tämän kaltaiset tapahtumien saadessa osallistujia mukaan seurakunnan toimintaan on ansio tapahtumien näyttävyys takia. Uutena tuleva tapahtuma vaatii mainostusta sekä mainoslehtisin ja mainospuhein, jolloin se tuodaan perheille suoraan näyttille. Tapahtumaa verratessa vakituiseen toimintaan, vakituisella toiminnalla on se hyöty, että ihmiset tietävät jo aika pitkälle, että tarjottava toiminta varmasti luonnistuu hyvin ja siihen kannattaa osallistua. Ehkä tapahtuman kaltaisella toiminnalla olisi enemmän mahdollisuuksia silloin, kun sen yhdistää osaksi leiritoimintaa tai koulutyöhön. Esimerkiksi koulujen kanssa yhteistyössä toimiva kirkkoseikkailu voisi olla laajempi puolen koulupäivän kestävä kokonaisuus?

10 POHDINTA

Työni teoriaosassa käsitellään keskilapsuuden kehitystehtäviä, elämyksellistä toimintaa sekä lapsen hengellisyyttä. Syy minkä takia psyykkisessä kehityksessä keskityn nimenomaan motivaatioon ja sosiaalisessa kehityksessä ristiriitoihin on se, että nämä ovat niitä haasteita mitä olen henkilökohtaisesti kohdannut toimiessani varhaisnuorten parissa. Koska kyseiset haasteet kuuluvat väistämättä leiri- ja tapahtumatoimintaan koen niiden täydentävän opinnäytetyön kokonaisuutta, erityisesti kun mietitään toiminnallista osuutta.

Opinnäytetyön toiminnallinen osuus eli Yö kirkossa -tapahtuman järjestäminen tuli tehtyä hyvällä ja jokseenkin jännittyneellä mutta avoimella mielellä. Tapahtuma antoi myös minulle uuden kokemuksen, jota voin muistella lämmöllä tulevaisuudessa.

Tapahtumaa järjestäessä pitää olla intuitiivinen sen suhteen, miten paikalla olijat jaksavat ja sen takia ohjelma elää koko ajan. Toiminnassa keskeisintä ovat ihmiset eikä suunnitelmat tai mitä on kirjoitettu tehtävälistalle. "Kohtaamisesta" ei voi puhua liikaa, vaikka se voi tuntua hassulta käyttää kyseistä termiä niin useasti sekä opintojen aikana, että töissä.

Ajatuksena tapahtumaan liittyen oli myös tosiaan se, että lapset saivat näkyä kirkossa ja täten he saivat eri tehtäviä messun aikana. Messua ennen iloa tuotti myös se, kun pari lasta halusivat päästä soittamaan kirkon kelloja ja siihen saivat turvallisesti myös mahdollisuuden.

Ehkä tapahtuman teema "Yö kirkossa" oli liian jännittävä, joten tulevaisuudessa uskon, että mainostus voisi olla visuaalisesti vähän lempeämpi heille, jotka tutustuvat tämän kaltaiseen tapahtumaan ensi kertaa. Vaikka osallistujia olikin vain neljä, niin olen tyytyväinen, että tapahtuma tuli järjestettyä. Tapahtuma opetti paljon uutta tapahtuman järjestämisestä ja on hienoa oppia tulevaisuudessa lisää, kokemuksen karttuessa. Aina on tilaa parantaa, kunhan muistaa myös katsoa taakseen kaikkea sitä mitä on saanut jo aikaiseksi.

Yö kirkossa -tapahtuma toteutui luontevasti ja siitä saatu palaute oli positiivista ja kannustavaa. Koin erittäin kannustavaksi sen, että kirjallisessa palautteessa kerrottiin, että tämänkaltaisia tapahtumia voisi olla lisää. Minulle myös henkilökohtaisesti sanottiin tapahtuman sisältävän sen kaltaista toimintaa, että myös nuorisotyön puolella olevat nuoret voisivat innostua. Tämä pistääkin miettimään, että ehkä Yö kirkossa -tapahtuman voisi järjestää myös vanhemmalle nuorisolle ja ehkä heidän kanssaan ei olisi nukkumisen rauhoittamisen suhteen estettä pelata illemmalla taskulamppupiilosta.

LÄHTEET

- Ahonen, V. 2019. Henkilökohtainen tiedonanto, sähköpostikeskustelu. 8.5.2019.
- Cacciatore, R. 2010. Lapsi ja perhe. Teoksessa E. Jokela & H. Pruuki (toim.) Jo iso, vielä pieni. Helsinki, Lasten keskus.
- Elomaa R. 1997. Seurakunnan lapsi-, varhaisnuoriso- ja nuorisotyön toiminnallinen rakenne. Teoksessa L. Luukkonen. (toim.) Nollasta Neljääntoista. Helsinki, LK- Kirjat, Lasten keskus.
- Jansa, K. 2010. Varhaisnuorisotyö seurakunnissa. Teoksessa E. Jokela & H. Pruuki (toim.) Jo iso, vielä pieni. Helsinki, Lasten keskus.
- Karppinen, S., Latomaa, T. 2007. Elämäyksestä ja kokemuksesta teoriaa ja käytäntöä. Teoksessa S. Karppinen & T. Latomaa (toim.) Seikkaillen elämyksiä. Rovaniemi, Lapin yliopistokustannus.
- Kemin kaupunki. 2019. Tietoa Kemi 150 juhluvuodesta. Saatavilla: <http://www.kemi.fi/kemi-150/> Viitattu 15.4.2019
- Nurmi, J-E., Ahonen, T., Lyytinen, H., Lyytinen, P., Pulkkinen, L. & Ruoppila, I. 2015. Ihmisen psykologinen kehitys. 6. painos (5., uudistettu painos 2014). Jyväskylä: PS-kustannus
- Pruuki, L. 2010. Hengellinen lapsi. Teoksessa E. Jokela & H. Pruuki (toim.) Jo iso, vielä pieni. Helsinki, Lasten keskus.
- Tytöt ja pojat seurakuntalaisina. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkkohallituksen julkaisuja. 2012. Saatavilla: [http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/5E6F32D8B80CB424C2257AB6003A4314/\\$FILE/Tytotjapojat.pdf](http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/5E6F32D8B80CB424C2257AB6003A4314/$FILE/Tytotjapojat.pdf) Viitattu 15.4.2019
- Suomen evankelis-luterilaisen kirkon nettisivut. 2019. Yö kirkossa -haasteesta tietoa. <https://evl.fi/plus/seurakuntaelama/kasvatus/varhaisnuorisotyoyoyokirkossa> Viitattu 15.4.2019
- Suomen evankelis-luterilainen kirkko 2019. Seurakuntien toimintatilasto – vuosiyhteenveto 2018. Saatavilla: <https://www.kirkontilastot.fi/viz?id=69> Viitattu 20.4.2019
- Telkki, P., Puro, P., Ikonen, S. & Aaltonen, L (toim.) 2006. Kansliasta kansan pariin. Kemin seurakunnan 100-vuotishistoria 1902-2002. Kemi: Kemin seurakunta

Uskonnonopetus.fi nettisivut. Tietoa Kirkkoon tutustumisessa käytetyn materiaalin lähteestä.
<https://www.uskonnonopetus.fi/> Viitattu 15.4.2019

Vuorinen, I. 2005. Tuhat tapaa opettaa. Tampere: Vammalan Kirjapaino Oy

YÖ KIRKOSSA

**16-17.3.2019 5-7 LUOKKALAISILLE TYTÖILLE JA
POJILLE. KIRKKOON SAAVUTAAN KLO 19:00.
LUVASSA ON KIVAA OHJELMAA JA HIENO KOKEMUS
YÖPYMISESTÄ KIRKOSSA.
TAPAHTUMA PÄÄTTYÄ SUNNUNTAINA MESSUUN
KLO 11:30
TAPAHTUMA MAKSAA 10€ JOKA SISÄLTÄÄ
AAMUPALAN JA ILTAPALAN.**

CRAZY HEADS -PELIN OHJE

Tulostettavat:

Kysymyksiä monivalintana (6kpl, jokaisessa 6 eri vastausvaihtoehtoa)
Ryhmien vetäjille oikeat vastaukset

Alkuvalmistelut:

Teippaa kysymykset rajatun alueen eri paikkoihin

Ohjaajat:

Ohjeista peli ja alue

Jaa ryhmän vetäjille oikeat vastaukset ja kynät

(Jos peliä pelataan ulkona isommassa ympäristössä kannattaa tulostaa kartta, johon on merkitty kysymysten paikat.)

(Kannattaa ohjeistaa ryhmille joku tietty kysymys, josta aloittaa ensiksi.)

Ryhmä käy yhdessä kysymyksen luona ja palaavat lähtöpaikkaan oman ryhmän vetäjän luokse näyttämään onko vastaus oikein. Vastauksen ollessa oikein, ryhmä menee seuraavalle vapaana olevalle kysymykselle.

Jos on pakko yrittää kysymykselle, jossa on jo joukkue niin, oma joukkue odottaa omaa vuoroaan. Ei juosta. Ei saa olla puhelimia.

Jos kysymys menee väärin, ryhmä lähtee takaisin saman kysymyksen luo ja yrittää niin kauan sitä samaa kysymystä, kunnes vastaus menee oikein.

CRAZY HEADS -PELIN VASTAUSLAPUT

Vastaukset Crazy Heads peliin:

1 B 2 E 3 D 4 F 5 A 6 C

Vastaukset Crazy Heads peliin:

1 B 2 E 3 D 4 F 5 A 6 C

Vastaukset Crazy Heads peliin:

1 B 2 E 3 D 4 F 5 A 6 C

Vastaukset Crazy Heads peliin:

1 B 2 E 3 D 4 F 5 A 6 C

Vastaukset Crazy Heads peliin:

1 B 2 E 3 D 4 F 5 A 6 C

Vastaukset Crazy Heads peliin:

1 B 2 E 3 D 4 F 5 A 6 C

CRAZY HEADS -PELIN KYSYMYKSET

1. Kysymys:

Mitä sana Kemi tarkoittaa?

- A. Meren aallokkoa
- B. Tallattua niittyä, jonne voi leirytyä
- C. Metsien liittymäkohtaa
- D. Polttopuuta
- E. Kylmää seutua
- F. Merilapin kainaloa

2. Kysymys:

Mikä seuraavista Ruotsin kaupungeista on Kemin ystävyyskaupunki?

- A. Köping
- B. Göteborg
- C. Malmö
- D. Trelleborg
- E. Luulaja
- F. Avesta

3. Kysymys:

Suomen pisin joki on?

- A. Turunjoki
- B. Loimijoki
- C. Paimiojoki
- D. Kemijoki
- E. Egyptin Niili
- F. Niagaran putous

4. Kysymys:

Mikä on Youtubettajan Mmiisas oikea nimi?

- A. Jenni-Jaana
- B. Miisa Retola-Pukkila
- C. Maiju Rotola-Pukkila
- D. Miisa Rotola-Pakkila
- E. Merja Rotola-Pakkila
- F. Miisa Rotola-Pukkila

5. Kysymys:

Mitä tarkoittaa "Chillata"?

- A. Ottaa rennosti
- B. Kiirehtiä
- C. Jäähdyttää
- D. Pysähtyä
- E. Katsella
- F. Kiikkua

6. Kysymys:

Minkä maalainen älypuhelin-yhtiö Huawei on?

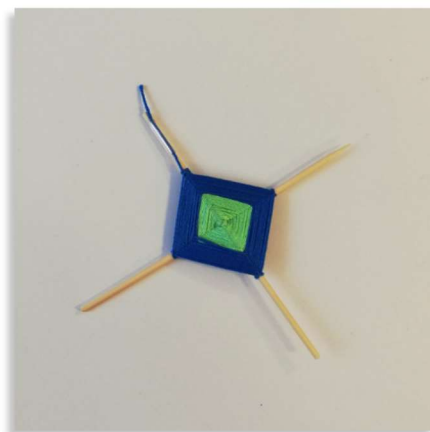
- A. Japanilainen
- B. Korealainen
- C. Kiinalainen
- D. Kanadalainen
- E. Amerikkalainen
- F. Vietnamilainen

ASKARTELU

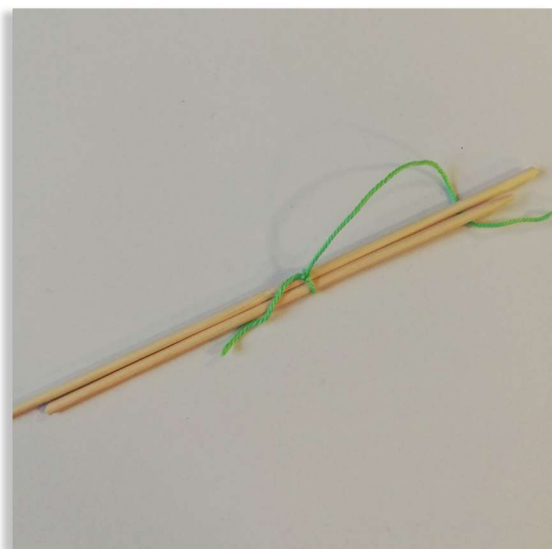
Meksikon risti

Tarvikkeet:

- Sakset
- Grillitikkua
- Lankaa (miehellään muuta kuin villaa sillä villa allergisoi)

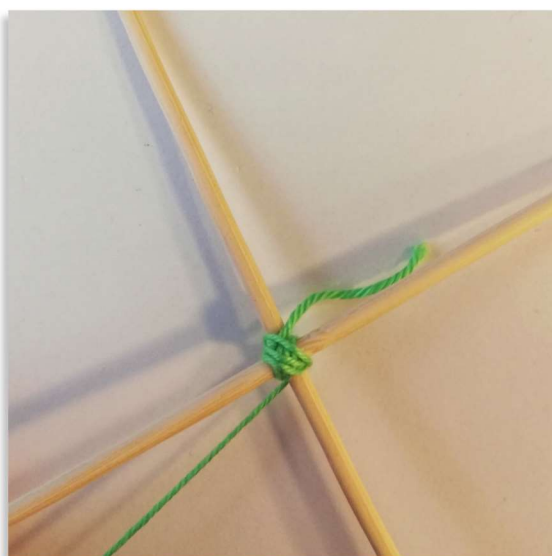

Kuvassa: Valmis työ

Vaihe 1:

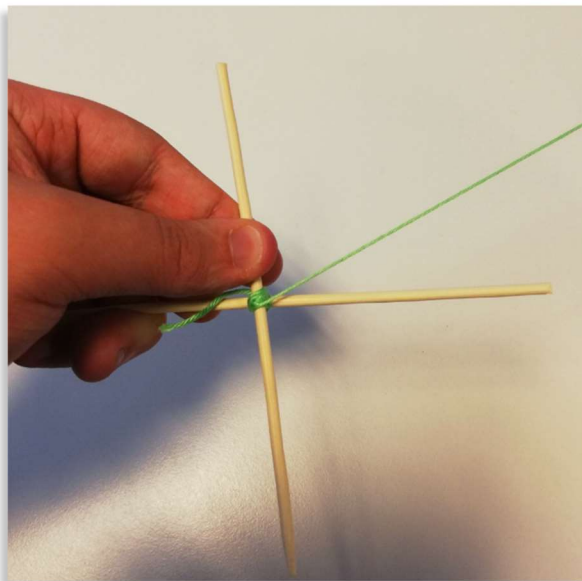
Solmi 2 sopivan kokoista grillitikkua yhteen

Vaihe 2:

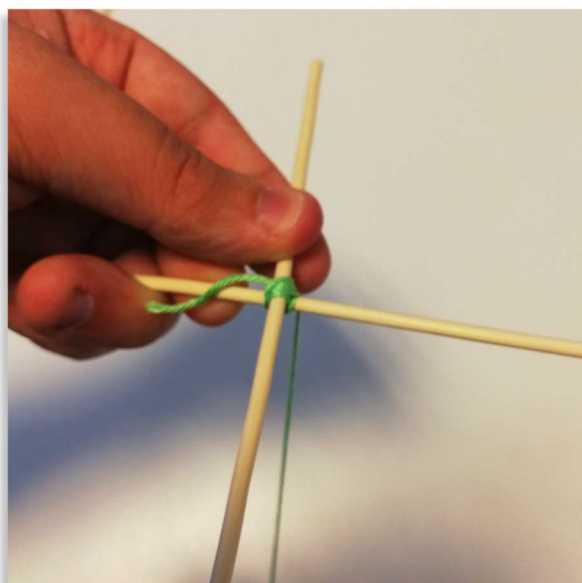
Käännä toinen grillitikku siten,
että tikuista muodostuu risti.

Puno nauhaa siten, että
tikut pysyvät tiukasti muodossaan.

Vaihe 3:

Vie nauha kahden vierekkäisen tikun yli

Vaihe 4:

Vie nauha tikun ali ja toista vaihe 3.
Jatka vaiheita 3 ja 4 kunnes on valmista
ja päättele.

Halutessaan, väriä voi kesken kaiken muuttaa siten, että solmii edellisen nauhan perään uuden värisen nauhan.

TAPAHTUMAKIRJE

Tervetuloa Yö Kirkossa 2019 tapahtumaan!

Tapahtuma on 5-7 luokkalaisille tytöille ja pojille.

PAIKKA: Kemin kirkko (Kirkkopuistokatu 9)
AIKA: Lauantai 16.3.2019 klo 19.00 –
 Sunnuntai 17.3.2019 noin klo 11.00-11.30
Tapahtuma päättyy sunnuntaina messuun jota osallistujat ovat mukana tekemässä, toivotamme huoltajat tervetulleiksi messuun.

SAAPUMINEN: Osallistujat saapuvat ja lähtevät omin kyydein.
Tapahtumasta ei voi poistua (ennen tapahtuman loppua) ilmoittamatta työntekijälle.

VAKUUTUS: Seurakunnalla on tapaturmavakuutus osallistujille.

TAPAHTUMAMAKSU! Tapahtuma maksaa 10e joka sisältää aamupalan ja iltapalan.

Varaa siis tasaraha, kun saavut kirkkoon lauantaina.

Yövympäe siis kirkossa. On erittäin tärkeää, että osallistujalla on tarpeeksi lämmintä vaatetta ja lämpimät yöpymistarvikkeet, sillä yöllä saattaa tulla kylmä.

RUOKAVALIOT: Ilmoittakaa mahdolliset muutokset leiriläisen ruokavaliossa maanantai 11.3. klo 12 mennessä tekstiviestillä numeroon 0405594925 tai sähköpostiin paavo.ronkko@evl.fi

Tapahtumavarustus:

- Kaikki osallistujat vastaavat itse tuomistaan varusteista.
- Vaatteiden ja jalkineiden nimikoiminen.
- Lääkkeet (ilmoitettava tapahtumasta vastaavalle (Paavo) mikäli lääkitys on käynnissä tai siihen on mahdollinen tarve tapahtuman aikana, esim. astma, allergiat jne.)
- Hygieniatarvikkeet kuten hammasharja ja hammastahna. Tapahtumassa ei ole suihkumahdollisuutta.
- Aluslakana, tyynyliina, pussilakana, **oma patja, lämmin viltti, makuupussi, peitto, tyynty.**
- Reilut vaatteet, syömpä aamupalan sunnuntaina Seurakunnan nuorisotilalla (Sankarikatu 18), kuljemme kävellen.
- Vaihtovaatetta.
- Sisäkengät tai -tossut ovat välttämättömät, sillä lattia voi olla kylmä.
- Mukaan voi halutessaan ottaa vähän naposteltavaa, naposteltavat säilytetään tapahtuman aikana omissa laukuissa.
- Oma taskulamppu jota käytämme mahdollisesti ohjelmassa.

Mukaan ei oteta:

- Perunalastuja tms. muonaa (huono sulavuus ja sotkevuus.)
- Energijuomia (heikentää yöunta ja sekoittaa päivärytmiä). Huoltajia pyydetään tarkastamaan leirikassi kaupassa käynnin jälkeen.
- Tabletti- yms. tietokoneita tai muita nettilaitteita (puhelin voi olla huoltajan luvalla).
- Taskurahaa. Tapahtumassa emme pidä kanttiinia.

KÄÄNNÄ ! →

Laitteista:

Osallistujien tulee pitää puhelimet matkatavaroissa. Tarvittaessa otamme yhteyttä osallistujan kotiin. Tapahtumatyöntekijöiden puhelimita vastaan otamisen mukaan. **Ilmoittautumisessa antamanne olevan huoltajan puhelinnumeron tulee toimia koko tapahtuman ajan.**

Löytötavaroista:

Löytötavaroita voi kysyä tapahtuman jälkeen kuukauden ajan nuorisotoimistolta Paavo R:ltä. Tuon ajan jälkeen löytötavarat poistetaan kierrätyksen ja jätehuollon kautta pois lukien arvoesineet.

Peruutusehdot:

Lapsen osallistumisen estyessä ilmoittakaa peruutus viimeistään ma 11.3. klo 12.00 mennessä näihin: paavo.ronkko@evl.fi tai teksti numeroon 040 559 4925
Ilmoittakaa myöhempikin peruutus, koska lapsia voi olla jonossa.

Luvassa on kivaa ohjelmaa ja hieno kokemus yöpymisestä kirkossa. Toivotamme hyvää tapahtumaa!

Paavo Rönkkö
Ohjelma- ja turvallisuusvastaava

Virpi Ahonen

Aiustava tapahtuman ohjelma:

LA:

- **Aloitus klo 19.00 Kemin kirkossa**
- Tutustumista, ohjeet ja ryhmät
- Rastiratatoimintaa
- Laulutuokio
- Leikkejä ja toimintaa
- Iltapala
- Iltatoimet, hartaus, hiljaisuus

SU:

- Aamupala Seurakunnan nuorisotilalla (Sankarikatu 18)
- Palautekysely tapahtumasta, leikkejä
- Messu

TAPAHTUMAN ESIKYSELY

Esikysely tapahtumasta ja seurakunnan toiminnasta

KEMIN
SEURAKUNTA

Yö kirkossa -tapahtuma on osana viransijaisen nuorisotyönohjaajan Paavo Rönkön opinnäytetyötä. Toivomme siis, että täyttäisitte tämän esikyselyn yhdessä lapsen kanssa ja toisitte tämän kyselyn myös tapahtumaan mukaan. Tapahtuman aikana keräämme myös luvan saaneilta osallistujilta palautetta Yö kirkossa -tapahtumasta. Palaute annetaan vastaamalla puhtaalle paperille kysymykseen: ”Mikä tapahtumassa oli parasta?”, lapussa näin ollen ei pyydetä osallistujasta mitään henkilötietoja. Opinnäytetyössä kartoitetaan muun muassa, miten 5-7 luokkalaiset tytöt, pojat ja heidän huoltajat toivovat seurakunnan koululaistyön toiminnalta ja miten Yö kirkossa -tapahtuma onnistui. **Sekä esikyselyn, että tapahtuman palautekyselyn vastaukset käsitellään anonyymisti.**
* Koululaistyöllä tarkoitetaan 7-14 vuotiaiden parissa tehtävää työtä.

Mitä toivotte tapahtumalta?

Asteikolla 1-5, kuinka hyvin tapahtuman mainostus tavoitti teidät? (Ympyröi vastaus)

1 2 3 4 5

Miten seurakunta on onnistunut: Koululaistyön yleisessä mainonnassa?

1 2 3 4 5

Minkälaista toimintaa seurakunnan koululaistyön tulisi tarjota?

Minkä seurakunnan koululaistyön toiminnan olet kokenut tärkeäksi?

Miten seurakunnan koululaistyö on vastannut perheesi tarpeisiin?

Saako lapsi vastata Yö kirkossa -tapahtuman aikana (16-17.3.2019) tapahtuman palautekyselyyn? Kyllä Ei

Osallistujan nimi: _____

Huoltajan allekirjoitus: _____

Nimenselvennös:

Päiväys: ____/____/20__

PALAUTEKYSELY OSALLISTUMASTA ESTYNEILLE OSALLISTUJILLE

PALAUTEKYSELY YÖ KIRKOSSA -TAPAHTUMASTA

Tämän palautekyselyn on tarkoitus hahmottaa, miten voimme mainostaa tapahtumaa paremmin ja mitä voimme tehdä, että mahdollisimman moni voisi mahdollisesti osallistua tulevaisuudessa tapahtumaan.

- Minkälaisen kuvan tapahtuman mainostus antoi tapahtumasta?

- Oliko ajankohta tapahtumalle minkälainen?

- Mitä ajatuksia kirkko yöpymispaikkana herätti sinussa?

- Vapaa sana tapahtumaan osallistumisen estymiselle: